

Naročnina za kraljevino
SHS

Mesečno 40 K. Letno 480 K.

Inozemstvo:

Mesečno 50 K. Letno 600 K.

Oglaš: enostopna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:

Woltova ulica 11. Telefon 360

Uprava:

Marijin trg 8. Telefon 44

Rokopisi se ne vračajo

nem je priložiti znamko

odgovor.

Plačano do
Ljubljana
Ljubljana knjižnica
Parizski franko

Pripravljen atentat pri Trojanah?

Ljubljana, 5. sept. Včeraj popoldne je na državni cesti južno od Trojan med Ljubljano in Celjem odkril vodja trojanske orožniške postaje, narednik Franc Globočnik 14 kilogramov vkopanega dinamita, ki

je bil z električno žico zvezan s 45 metrov oddaljenim vžigalnim aparatom. Preteča nesreča se je s tem pravočasno odstranila. Obstaja nada, da se storilci kmalu izsledijo.

Položaj v Zapadni Madžarski.

MADŽARSKÉ ČETE SE VEDNO NE MIRUJEJO. — ENTENTA POSREDUJE.

Mattersdorf, 5. sept. (DunKU). Nasproti vesti madžarskega korespondenčnega urada, da je bila v Siegersdorfu bitka med prebivalstvom in orožništvom, je doznal dunajski korespondenčni urad, da do sedaj v tem kraju, kakor tudi sploh v vsem onem ozemlju Burškega, ki ga je zasedla Avstrija ni prišlo do nobenih spopadov s prebivalstvom, marveč da so se avstrijskim oblastvom celo prirejale manifestacije.

Dunaj, 5. sept. Kakor poroča »Sonntag und Montagszeitung«, je bil dunajski madžarski poslanik včeraj pri zveznem kancelarju dr. Schobru ter se z njim dalje časa razgovarjal o Zapadno-ogrnem vprašanju. Uradno se o tem nič ne razglasa, zdi se pa, da gre za izkus madžarskega približevanja spritno predstojajočim demaršom entente v Budimpešti. Prav nobenega vzroka ni smatrati, da bi se izpremenilo zadržanje avstrijske vlade, ki stoji na stališču, da vstopi v pogajanja šele po popolni izpraznitvi ozemlja, kakor je to soglasno sklenil glavni odbor.

London, 4. sept. Po včeraj semkaj dospelih vesteh se položaj v Zapadni Madžarski ni prav nič zboljšal. Budimpešta se brani umakniti svoje neposlušne čete in njene sobojevnike in skuša še vedno Dunaj uplašiti in avstrijsko vladu prisiliti, da sprejme teritorialen kompromis. Dopisnik »Daily

Telegraph« javlja: Usodne posledice utegne imeti hladnokrvni predlog madžarskega poveljništva, naj mu medzvezniška komisija dovoli, naj s svojimi četami zopet zasede del ozemlja, ki ga je že moral izprazniti. Ententni generali na ta predlog sploh niso odgovorili.

Sopronj, 4. sept. V Siegersdorfu je prebivalstvo napadlo avstrijske orožnike. Prišlo je do boja, ki je na avstrijski strani zahteval več žrtv. (Opomba DunKU.): Kakor pri vseh takih vesteh, je tudi pri tej vesti treba namesto besede »prebivalstvo« staviti besedo »tolpe«, da se na ta način ustreže resnici.

Grädec, 4. sept. Zupan iz Fehringa dr. Schwangula je bil aretiran, ker je osumljen, da deluje v sporazumu z madžarskimi tolpami. Oblasti so namreč prestregle pismo, naslovljeno na nekega madžarskega častnika, v katerem so bili podatki o kretanju avstrijskih finančnih stražnikov ob madžarski meji.

Grädec, 4. sept. Iz Fehringa javljajo: Danes ob štirih se je približno 20. močna madžarska tolpa približala Hohenbruggu na 300 korakov. Orožniki in vojski so prepodili to tolpo, zajeli eno strojnico, dve puški in nekaj ročnih granat ter ujeli težko ranjenega madžarskega vojaka.

Irška ne priznava angleške nadvlade.

London, 4. sept. Irška vlada izjavlja v svojem odgovoru, ki je bil objavljen nocoj, da irski narod ne priznava nobene prostovoljne unije z Anglijo in da se poslužuje temeljnega naravnega prava, živeti svobodno zase in na ta način udeležiti svoje narodne težnje. Irci so se z velikansko večino izjavili za neodvisnost irske republike in so ta sklep potrdili več kot enkrat. Anglija nastopa tako, kakor da bi bila sklenjena unija z Irsko, vsled česar se Irška ne bi smela odcepiti. Opirajoč se na to svoje naziranje, si angleška vlada in parlament prisvajata pravico vladati v Irski in ji dajati zakone, in sicer v taki meri, da vsakega Irca, ki odklanja podložništvo, usmrtijo v ječo. Irski odgovor naglašja nadalje, da Irci odklanjajo angleške predloge, ki so jim bili stavljeni dne 30. julija. Angleški dominioni niso zavarovani pred gospodstvom Anglije po priznanem ustavnem pravu, ki jim daje enako-

pravnost in absolutno svobodo napram angleškemu nadzorstvu, ampak vsled tega, ker jih tisočji milj ločijo od Anglije. Irška ne bo imela ne jamstva za dalje, ne jamstva prava. Irsko so umetno razdelili v dve državi, od katerih sicer druga drugi izpodkopuje vpliv, ki sta pa obe podvrženi vojaški in gospodarski kontroli Anglije. H koncu veli odgovor, da mora biti Ircem dovoljeno, da glavna zgodovinska in zemljepisna dejstva presojajo z irskega stališča. Irška vlada se strinja s tem, da nevtalni in nestranski razsodnik odloči med Irsko in Anglijo. Irci se hočejo le tedaj upirati, ako preti Anglija, da bo njihovo stališče zatrla s silo. Irci predlagajo zaradi tega vlado, ki naj bi vladala s privoljenjem vladanin. To načelo je edina podlaga, za pogajanja med Anglijo in Irsko. Na tej podlagi je Irška pripravljena takoj imenovati svoje pooblaščenice.

že toliko okrevaj, da se je včeraj šetal po versailleskem parku.

MINISTER SPAHO NA POTOVANJU PO SLOVENIJI.

Ljubljana, 4. septembra. Danes dopoldne se je minister dr. Spaho odpeljal na Jesenice, kjer si je ogledal tamošnje tvornice. Opoldne se je odpeljal na Bled in se tam posebno zanimal za tujsko industrijo. Proti večeru si je ogledal Bohinjsko jezero in se vrnil potem v Ljubljano.

Ljubljana, 5. sept. Minister za trgovino in industrijo dr. Spaho in pokrajinski namestnik Hribar sta si da-

nes na inšpekcijskem potovanju ogledala tovarne slarnikov v Domžalah, dalje tvornico za strojila na Polzeli in keramično tovarno na Ljubljani. Ob 14. sta ministra dospela v Celje. Minister dr. Spaho si je dal predstaviti zastopnike trgovine in obrti in si popoldne ogledal tovarno za emailirano posodo in cinkarno v Gabrju, kjer je stopil v stik z delavstvom in se zanimal za njihov gnetni položaj. Ob 17.30 se je odpeljal v Rogaško Slatino, kjer bo prenočil in jutri nadaljeval inšpekcijsko potovanje proti Mariboru.

MINISTER PUCELJ PRIDE NA BLEDO.

Beograd, 5. sept. Nocoj odpotuje v Ljubljano minister za poljedelstvo in vode g. Pucelj. Iz Ljubljane se napoti na Bled, kjer se udeležil kongresa Samostojne kmetijske stranke.

MINISTRSKI SVET.

Beograd, 5. sept. Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je pričelo poročilo naše delegacije pri zvezi narodov o albanskem vprašanju. Vlada je izdala naši delegaciji v Ženevi naknadne instrukcije in ji pojasnila svoje stališče o albanskem vprašanju, ki je vedno isto, to je, da se ima upoštevati integriteta neodvisne albanske države, da pa se mora naša kraljevina zavarovati s popravno mejo pri Debru. Prizrenu in v dolini Drina. Odločitev skupščine zveze narodov mora po čl. 5 pakta o zvezi narodov biti soglasna in odločitev o Albaniji ne more biti polnoveljavna, ako o njej naša delegacija ne bo glasovala složno z drugimi člani skupščine.

II. KONGRES JUGOSLOV. ZDRAVNIKOV V ZAGREBU.

Zagreb, 5. sept. Danes ob devetih se je začel v zbornici II. kongres jugoslovenskih zdravnikov za operativno medicino. Kongres je otvoril prof. dr. Čačkovič, ki je pozdravil kr. namestnika Demetroviča in vse prisotne. Predlagal je, da se kralju Aleksandru brzojavno čestita na okrevanju in da se mu želi skorajšen povratek v domovino. Udeleženci so zaklicali kralju Petru trikrat »Slava!« Na njegove besede je odgovoril kr. namestnik Demetrovič, ki je pozdravil vse navzočne, in želel, da bi imelo njihovo delo uspeha in prineslo plodov naši zdravniški znanosti. Nato je govoril načelnik zdravstvenega oddelka pokrajinske vlade dr. Locher, za njim pa poverjenik za prosveto, minister na razpoloženju Tugomir Alaupović. Po teh govorih se je začel kongres. Zvečer se je na čast gostev uprizorila v gledališču opera »Vesela žene vindzorske«.

VSTAJA V ALBANIJI SE ŠIRI.

Elbasan, 5. sept. Vstaja iz Severne Albanije se naglo širi tudi v Srednjo Albanijo. Ustasi so pretrgali brzojavno zvezo med Dračem, Tirano in Skadrom. Vlade čete odrekajo pokorščino ter se nočejo boriti zoper upornike. V nevarnosti je Tirana sama.

PRINC WIED ZOPET NA VIDIKU?

Skadar, 5. sept. V albanski politiki je sedaj na dnevnem redu vprašanje albanskega prestola. Kandidata za prestol sta knez Wied in sin pokojnega Abdula Hamida. Wiedu je bila že odposlana deputacija treh članov. Wied se nahaja sedaj na Tirolskem. V Albaniji pa obstoji tudi močna struja za personalno unijo z našo državo ali Grčijo.

POLOM PRAŠKIH KOMUNISTOV

Praga, 5. septembra. (Izv.) Včerajšnji propagandni shod komunistov je končal s popolnim fiaskom.

Gospod mini-

Atentati so na dnevnem redu. Ravno kar nam poroča agent — drugače ne moremo, da ga imenujemo — da se je zarotila neka banda proti slovenskemu demokratskemu ministru Kukovcu.

Ne pišimo o tem naprejš! Človeka res končno vendarle pograbi, ko čita naprimer intervju g. Pribečevića, v katerem le-ta postavlja sebe za ceno Hrvatov in Hrvatje naj sprejmejo ustavo. Srednjeveški fevdalci sami si ne bi bili menda drznili postavljati med »svojimi« kmeti in seboj takega ravnotežja.

Molčati bi bili na vsa ta uradna dopisovanja, o uprizorjenih preteklih in za uprizoritev v naših dopisnih uradih še dozorevajočih atentatih, ko ne bi to res že presegalo tudi naše gorostasne potrpežljivosti.

Ravno kar in v istem listu, kjer nam poročajo o silni nevarnosti, v kateri se nahaja naš minister, čitamo izpod poklicanega peresa tržnega nadzornika članek o naraščajoči dragini, članek tako jasen in čist, da ne rabimo prav nič klicati na pomoč deščev, »da bi odnesli žico, ki vodi do dinamita«. Članek poklicanega strokovnjaka o dragini proži dinamit kar brez žic.

In mi skrbimo v svojem tisku za dragocena življenja ljudi, ki si prav gotovo na drug način posmrtno slave ne bodo pridobili.

Vsa Jugoslavija je polna atentatov. Ako bi bil človek Amerikanec ali pa sploh podjetnejši tujec z boljšo valuto, bi si skoro k nam po teh vesteh moral pripeljati za spremstvo uradniško baterijo. Citate o atentatu na Pribečevića, na X-a, na Y-a in celo na »dobrodušnega« Kukovca. Pri nas so moške res junaki, da se ministrovnja sploh še lotevajo.

Pa to pišemo mi in bomo gotovo zagrešili s tem uvodnikom na curiški borzi, da bo dinar za par poenov pogreznen v demokratsko blato.

Drugače se gospodje med narodom torej ne morejo uveljaviti in si v smrtnih hipih poskušajo splesti okrog glave venec daritvenega kozla.

Draginja torej narašča. A pod ministre, ki se po Sloveniji vozijo, se polaga dinamit. Mi si pa, in nato še posebej opozarjamo policijo, mislimo, da je ta dinamit bil najbrže položen in namenjen zastopniku slovenskega delavstva in velikemu Kukovčevemu prijatelju Antonu Kristanu, ki je pribežal pred Horthyjevim gardisti nazaj v Ljubljano ter prinesel s seboj rejeno kazo za nadomestne volitve in atentator je mislil sicer doseči samo kaso, daš naj bi bil seveda pri tem padel tudi Kukovčev prijatelj Tone Kristan.

Pa šale dovolj! Toda o teh stvarih se drugače pisati ne da.

Jutri bodo odstavili funkcijonarja zastopnika državne moči, ki jim to moč ne bo v pravi stregi vodil, jutri bodo odrekli zaupniku naroda izvrševalno pravico, jutri bodo našli nekaj mladičev, ki bodo položili na železniško progo strašljivo razstreljivo (za ministra seveda), jutri bodo poslali vodilnega državnika, da se pogodi za prevoz platina v diplomatskem kovčku, jutri bodo podpisali vse pogodbe, ki nosijo podpisanim brezskrbno življenje. Danes pa je seveda dopisni urad in njegov uradni agent edini poklicani zaščitnik naše valute na curiški borzi.

Gospod minister, protestirajte proti svojemu atentatu!

OBSOJENI KOMUNISTI.

Praga, 5. septembra. (Izv.) Praška porota je obsodila dvajset komunistov iz okraja Kladno radi znanih nemirov na težko ječo do štirih mesecev.

ZBOROVANJE ČESKIH LEGIONARJEV.

Praga, 5. septembra. (Izv.) Včeraj se je vršilo tu veliko manifestacijsko zborovanje češkoslovaških legionarjev. Na zborovanju se je propagirala misel za združitev vseh legionarjev.

PRENEHANJE KOMUNISTIČNEGA GLASILA V PRAGI.

Praga, 5. sept. (Izv.) Najstarejše praško komunistično glasilo »Pravda« je moralo radi finančnih težkoč prenehati izhajati.

IZ ČEŠKOSLOVAŠKE NARODNE CERKVE.

Praga, 5. septembra. (Izv.) Kongres češkoslovaške narodne cerkve je izvolil dr. Forskega za škofa Prage in Pavlika za škofa v Brnu.

OTVORITEV DUNAJSKEGA VELIKEGA SEMNJA.

Dunaj, 5. sept. Danes dopoldne se je v navzočnosti podkancelarja Breiskega in ministra za trgovino Angererja otvoril dunajski veliki seamenj za gledališča, koncerte in kinematografe.

ČEŠKI SOCIJALNI DEMOKRATI VSTOPIJO V VLADO.

Praga, 5. sept. Zbor zaupnikov socialdemokratske stranke je v prisotnosti Tušarja sklenil vstop v novo vladu, ki jo sestavlja Švekla.

KONFERENCA BALTIŠKIH DRŽAV.

Praga, 5. septembra. (Izv.) Tekom meseca septembra se bo vršila konferenca vseh baltičkih držav. Konferenca se edino Poljska ne bo udeležila.

BORZNA POROČILA.

Zagreb, 5. sept. Devize: Berlin 207.50—209, Italija izplačilo 815 do 830, ček 805—820, London izplačilo 683—687, ček 683, Newyork 181.50 do 182, Pariz 1430—1450, Praga 223—227, Švica 3125—3150, Dunaj 15.60, Bukarešta 216.50—217. Valute. Ameriški dolarji 180—181.25, avstrijske krone 17, carski rublji 22 do 24, 20kronski zlati 650, franc. franki 1420, napoleonidori 644—648, nemške marke 205—206, rom. leji 222, italijanske lire 810—820, turške lire v zlatu 680—690.

Curih, 5. sept. Devize: Berlin 6.625, Newyork 537, London 21.77, Pariz 45.30, Milan 25.70, Praga 7, Budimpešta 1.45, Zagreb 3.20, Bukarešta 6.725, Varšava 0.20, Dunaj 0.675, avstrijske krone 0.55.

KONFERENCA RADI KRONANJA KRALJA ALEKSANDRA.

Beograd, 5. sept. (Izv.) Tu se vodijo že dva dni konference s patriarhom glede kronanja kralja Aleksandra. Konference trajajo pozno v noč in se vrše v patriarhiji. Od vlade prisostvujejo predsednik Pašić, min. Pribečević, Kumandri in Gjurčić. Te konference so dale povod raznim govoricam ljudstva, ki spravljajo iste v zvezo z ženitvijo kralja.

KRALJ ALEKSANDER OKREVAL.

Beograd, 5. sept. (ZNU) Po uradni brzojavki iz Pariza je kralj Aleksander

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

Katarina ga je razumela. Z la-gardom se je okoristila preimenoitno; železna četa je zagledala beli dan. Montgomery pa je ostal v kraljičnem dosegu za ugodnejši čas. Razbojnik, kakršnega je hotela kraljica napraviti iz njega, ni postal, pač pa se je začelo zanj življenje polno strahu in kesanja. Zakaj postal je nekaj hujšega: kraljičin zaupnik.

Ko je stopila iz Nostradamovega dvorca, je našla Katarina de Medicis v Froidmantelski ulici Montgomeryja, barona Lagarda in njegovo železno četo. Prijela se je Montgomeryja pod pazduho; Lagarde se je pridružil, dočim je smuknila železna četa na desno in levo. V spremstvu te topletočnih zverj je kraljica molče kora-

kala tik do stranskih vrat, skozi katera se je navadno vračala v Louvre. Tam pa je zdajci obstala, rekoč:

»Odslovite jih...«

Montgomery se je obrnil k baronu Lagardu:

»Ste li slišali, gospod?«

»Hoj!« je ukazal Lagarde s svojim rezkim glasom. »Idite me počakati k Jegulji pod skalico v Periški ulici!«

»In naj se zabavajo!« je glasno pripomnila Katarina.

Četa je razumela njene besede: zabava je pomenila vedno bližnji pokol. Vsaka prilika moritve je bila pobijačem hkrati praznik najhujše razuzdanosti. Začulo se je hropenje, podobno puhanju zverj, kadar zaduhajo plen; sledilo je dvoje, troje letvic v znak hvaležne radosti in nato glas mačje pritaženih korakov, s katerimi se je sprazilo dvanaest senc v temo.

Ko je dospela četa v Kravodersko ulico, je uzrla pred seboj dve ženski in moškega, ki je nosil svetilko. Prva izmed njih se je zdela bogata meščanka; druga je bila po vsem videzu njena služkinja. Nudila se je prilika, ki je dvanaestorica ni mogla zanemariti; nagel domenek — in že so navalili vsi kakor eden:

»Denar ali življenje!...«

Tisti hip je udarila ura v bližnjem zvoniku pol ene...

Ko je ostala Katarina sama z Montgomeryjem in Lagardom, je dolgo in nezaupno pogledala okrog sebe. Nato je bolj šepnila nego za mrmrala:

»Gabišel, ura se bliža. Izpolniti hočem vse, kar sem ti obljubila, in morda še mnogo več...«

Montgomery se je plašno ozrl na barona Lagarda. Izpreletel ga je eden tistih stresljajev, ki včasih umore človeka. Razumel je, da hoče kraljica njegovo skrivnjo — toda v čem?

Ze dolgo ga ni bila klicala s krstnim imenom, nikdar že, da bi ga tikala. Zaslužil je nekaj strašnega.

»Gospa,« je zajecjal, kazoč na Lagarda, »saj nisva sama...«

»Gabišel,« je povzela Katarina še glasneje, kakor naključ, »enkrat sem ti podarila lepo bodalo... Jutri pa najdeš doma kopje, bogato izdelano, čvrsto kopje, vredno viteza, ki ga bo nosil. Zakaj treba je, da si oborožen...«

»Kopje?« je viknil Montgomery. »Pravim ti, da se ura bliža! Mari nisva skupaj čakala, upala in snovala velikega dejanja, ki prinese meni oblast, a tebi srečo?«

Montgomery je omahnil. V glavi se mu je zvrtilo: razumel je...

Ze v tisti ljubavi noči, ko je postal oče princa Henrija, je Montgomery ugenil, kaj hoče Katarina in kaj bo zahtevala od njega nekega dne!... Nato je odjenjala moreča misel. Minilo je več let. Montgomery je že upal, da ne bo nikoli več besede o tem! In zdajci mu je kraljica obljubila kopje, rekoč: »Ura se bliža!...«

»Gospa,« je zahrpel, »ako bi tisti, ki ga mislite, v moji prisotnosti grozil vašemu življenju, bi ga pogubil brez usmiljenja, Bog mi je priča. Toda...«

Zvil je roke. Kraljica se je nasmešnila. Lagarde je poslušal brezbrljno: on ni razumel tega pomenka! Kraljica je govorila še vedno z Montgomeryjem, a tako, da se je zdelo, kakor bi se obračala hkrati k baronu.

(Dalje prih.)

Ljubljanski velesojm.

Važnost uspeha našega semnja.

Znani so izreki, da v Jugoslaviji niti najmerodajnejši činitelji niso vedeli, kaj se izdeluje v lastni državi in v koliki meri. Tudi ako bi imeli prvovrstno upravo, bi preteklo dokaj časa, predno bi zbrali v red statistične podatke industrijske stroke. Posebno pa je bilo še delo obteženo, ker je pri nas, lahko rečemo skoro večina podjetij po preobratu spremenila svoj obrat v toliko, da se je specializiralo na proizvodnjo gotovih, včasih novih izdelkov, za katere je smatrala tržne predpogoje za najugodnejše. In to spreminjanje se vrši še vedno. Vrh tega se ustanovljajo dan na dan nova podjetja, pri nas in po ostalih pokrajinah, podjetja se širijo in večajo.

Vse to onemogočuje pregled in da bi določili sproti množino razpoložljivih izdelkov — in potrebe seveda — bi bilo potreba posebnih gospodarsko-statističnih uradov, ki bi bili organizirani centralizirano in ki bi se imeli pečati le s to zadevo. Vsaka trgovska zbornica posebej povečini ve, sicer več ali pa tudi točno ter zanesljivo, kaj se proizvaja v njenem območju, toda manj je poučena za tuja področja. Dalje je neznana kakovost izdelkov, kar igra danes, ko se zopet uveljavlja normalna svetovna konkurenca, vedno večjo vlogo. Pri onih gospodarsko-političnih enotah, ki imajo za seboj že daljšo dobo gospodarske skupnosti, je teren bolj znan; kupec in konsument ve, katerim trdimo, da je več, katerim manj zaupati. Pri nas vsega tega še ni, pokrajine, ki se stavljajo našo novo državo, so bile doslej deli različnih gospodarsko-političnih enot. Da se ti razdruženi in na novo združeni gospodarski deli organizirano spoje in zaključijo tako skupnost, ki bo v polni meri izrabljala možnost proizvodnje in in polni meri zadostila trg, je naloga sejmov, med katerimi je ljubljanski prvi.

Čim večji bo njegov uspeh, tem hitreje bo urejena naša država gospodarsko, tem preje bomo spravili v red razmerje med izvozom in uvozom. Vsi naši gospodarski veščaki zahtevajo, da se zmanjša naš izvoz in poveča izvoz; ako se gostje iz ostalih pokrajin pričajo, da lahko v Sloveniji dobe marsikaj, kar so dobivali od zunaj, ako se dalje domeni za eventualne, nekoliko drugačne izdelke za bodoče, bo to torej tudi za zmanjšanje uvoza prvovrstne važnosti. In s tem v zvezi stoji valuta in vsa draginja, kratkoročno ves naš gospodarski napredek.

Zato z napetostjo pričakujemo prvih poročil o doseženih uspehih sejma.

Pohod po sejmu.

V mrzlični naglici so postavili naši industriji, obrtniki in trgovci novo moderno mesto v Ljubljani. Na zapuščenem travniku so zrastle krasne paviljone, v njih pa se je nakopičilo bogastvo naše jugoslovanske zemlje, delo in izdelki pridnih rok, marljivih in neumornih delavcev, ki stopajo z današnjim dnem v vrsto prvovrstnih tekmecev industrije in obrti. Ta velesojm ni navadna reklama za prodajo in dobiček, marveč za krasen vzorčni sejem nudi obiskovalcem vse, kar premore pridno delo, marljiva vztrajnost in volja življenja. Očarani so domačini, ki stopajo na trg, ker do sedaj niso imeli prilike, da bi videli v skupnosti kaj dela in zmore posameznik. Poleg

okusnega aranžma, poleg udobnosti, ki se nudijo obiskovalcu, preidemo na stvarno izložbo in nudim kratek opis razstavljenega dela. Rekli so in mnogo se je pisalo, da mi Slovenci nimamo industrije, rekli so, da je naša obrt še v povojih in jedva zadostuje domačim potrebam. Res je, da ima naša jugoslovanska gruda bogate neizčrpne vire sirovin in sedanjih velesojm je dokazal, da ne potrebujemo teh sirovin izvažati tujim producentom marveč smo v stani. Paviljon za paviljonom; izložba za izložbo nas očarajo s svojim krasnim in umetniško dovršenimi izdelki vseh vrst. Od najmanjše obrti do tehnično dovršenih izdelkov s pomočjo najmodernejših strojev, nudi ta izložba. Vzorčni sejem se naziva ta prireditelj in priznati moramo, da so to res vzorci, prvovrstni, ki lahko tekmujejo z izdelki svetovno priznanih industrijskih narodov. Jugoslavija je bila do sedaj znana le kot agrarna država. Ljubljana pa je nudila s tem sejmom priliko, da lahko spozna in uvideva cel svet, da ne pridelujemo samo žito, ocvrče in moko, marveč, da smo zmožni tudi to žito zmleti z lastnimi stroji, to moko spremeniti v najboljše izdelke in da znamo vse naravne zaklade izdelati tudi v prvovrstne izdelke. Nemo goče je označiti vse marljive delavce na polju naše industrije, obrti in trgovine.

Vse, kar je treba, vse kar potrebujemo, ne samo kot posameznik, marveč tudi kar potrebuje množica, dobiš v teh izložbah. Poleg tega so vsi izdelki izloženi v tako okusnih in naravnih vabljivih potezah, da obiskovalce očarajo. Tu so delali delavci, obrtniki, podjetniki in umetniki. Vse kar tvori in predstavlja jugoslovansko delo je na tem malem prostoru bogato zastopano, umetniško razloženo. Od male obrti, ki jo združujejo v veliko celoto posamezne zadrage do velikih obratov, ki nastopajo kot močnejši sami in samostojno vidimo na tem sejmu trud dela naših rok, vidimo izdelke, ki ne potrebujejo nikake reklame, marveč samo priznanje.

Opisali smo že razpredelbo paviljonov, povedali smo, kar se tiče dolžnosti javnega časopisja in povdarjamo ponovno, da le zaradi preobilice razstavljalcev in bogatih zalog ne moremo navesti imen vseh poedincev. Priznamo pa vsem, da so dokazali s svojim požrtvovalnim delom, da razumejo naš razvoj, da vedo, kaj je podlaga življenja, da delajo in s tem udeležujejo geslo življenja: »V delu je moč!«

Posebnosti Ljubljane.

I. Spomeniki.

Spomenik prvaku slovenskih pesnikov Francetu Prešernu na Mariljnem trgu.
Spomenik prvemu slovenskemu pesniku Valentinu Vodniku na Vodnikovem trgu.
Spomenik začetniku slovenskega slovstva Primožu Trubarju na Bleiweisovi cesti, pri vstopu v Trubarjev park.
Spomenik historikografu Valjhardu Valvazorju na Muzejskem trgu.
Spomenik velikemu Jugoslaven Janezu Evangelistu Kreku na pokopališču.
Spomenik narodnim mučnikom Adamu in Ljundru na pokopališču.
Vodnjak z obeliskom pred mestnim magistratom na Mestnem trgu iz leta 1751.
Kip sv. Trojice ob početku Gosposvetske ceste, postavljen 1722.
Mariljn steber na Sv. Jakoba trgu, postavljen 1682.

Javna poslopja.

Palača pokrajinske uprave, Bleiweisova cesta 10.
Univerza na Kongresnem trgu.

Mestna hiša iz leta 1717, na Mestnem trgu.
Knezoškofijska palača, Pred školijo.
Kr. poštni in brzojavni urad.
Narodni dom koncem Aleksandrove ceste.
Mestni dom na Kerkovem trgu (v prtilju prostori gasilnega in reševalnega društva).
Mestna elektrarna v Slomškovi ulici.
Mestna plinarica na Resljevi cesti.
Tobačna tovarna na Tržaški cesti.
Deželna bolnica na Zaloški cesti.
Mestna klinika.

3. Civilne oblasti.

Predsedništvo pokrajinske uprave, Bleiweisova cesta 10.
Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, Kongresni trg.
Policijska direkcija, Bleiweisova c. 22.
Mestni magistrat, Mestni trg.
Sodišče, višje, deželno, trgovsko in okrajno, Kralja Petra trg.

4. Konzulati in diplomatske agencije.
Češkoslovaški generalni konzulat, Brež.
Avstrijsko zastopništvo, Turjaški trg 4.
Italijanska misija, Dunajska cesta 31.

5. Kolodvari.
Glavni kolodvor, Cesta na južno železnico.

Državni kolodvor, Ljubljana-Siška.
Dolenjski kolodvor ob Dolenjski cesti.
6. Za trgovino, industrijo in obrt važne oblasti, korporacije in društva.
Urad »Ljubljanskega velikega semnja« na sejmških prostorih ob Gosposvetski cesti.

Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, Kongresni trg, Univerza.
Trgovinska in obrtniška zbornica, Beethovnova ulica 10.
Inspektorat državne železnice, Bleiweisova cesta 23.
Obratno ravnanje južne železnice, Vojaška ulica 5.

Zveza industrijev na slovenskem ozemlju kraljevine SHS, Sebeburgova ulica 7.
Zveza trgovskih gremilov, Gradišče 17.
Zveza obrtnih združenj, Beethovnova ulica.

Kr. čekovni urad, Knafljeva ulica 7.

7. Gledališča, razstave in muzeji.
Narodno gledališče (opera), Aleksandrova cesta.
Narodna galerija, Stritarjeva ulica.
Deželni muzej, Muzejski trg.
Razstavni paviljon v Tivoliju, planinska razstava.
Filharmonija, Kongresni trg.

8. Vojaške oblasti.

Komanda Dravske divizijske oblasti, Zvezda.
Intendantura Dravske divizijske oblasti, Zvezda.
Intendantno skladišče, Vojaška ulica.
Artilerijska delavnica.

9. Kulturni zavodi in šole.

Kr. univerza.
Kr. univerza, tehniška fakulteta.
Kr. I. državna gimnazija, Tomanova ulica.
Kr. II. državna gimnazija, Poljanska cesta.

Mestni dekliški licej, Bleiweisova cesta 27.
Kr. učiteljski, Resljeva cesta 23.
Kr. državna realka, Vegova ulica.
Srednja tehnična šola, Gorupova ulica.

10. Sportni prostori.

Telovadnice Sokola I. Trg Tabor.
Sportni prostor S. K. Ilirija, Gosposvetska cesta.
Sportni prostor Ljubljanskega sportnega kluba, Trnovski pristan.
Kopališče v Kozeljih.
Vojaško vežbališče ob južni železnici proti Zalogu.

III. Električni cestna železnica.

veže glavni kolodvor, Dolenjski kolodvor in deželno bolnico z Mestnim trgom. Cena vožnji dln. 0:40.

Izveček iz voznega reda.

Državna železnica.

Odhod iz Ljubljane.

*5:15, 6:35, 12:—, 18:34, proti Jesenicam.

6:34, 12:46, 17:53, 23:18 proti Novemu mestu.

7:40, *13:10, 14:10, 18:50 proti Kamniku.

Prihod v Ljubljano.

7:10, 10:35, 20:43, *22:53 z Jesenic.

8:41, 8:03, 14:13, 20:20 iz Novega mesta.

6:30, 13:—, 17:30, *22:18 iz Kamnika.

* Vožnja samo ob nedeljah in praznikih.

Tržiška proga ima redno zvezo z gorenskimi vlaki (razum nedeljskega izletniškega vlaka).

Južna železnica.

Odhod iz Ljubljane.

0:40 proti Dunaju, brz. 5:18 proti Mariboru (Zagr.), 3:17 proti Zidanemu mostu, S. O. E., 6:40 proti Mariboru, meš., 11:35 proti Dunaju, brz., 13:06 proti Dunaju (Zagreb), 14:20 proti Zidanemu mostu, 15:56 proti Zidanemu mostu, (Zagreb) brz., 17:35 proti Mariboru (Zagreb), 23:55 proti Dunaju (Zagreb), 0:42 proti Trstu, S. O. E., 5:27 proti Trstu, brz., 5:50 proti Trstu, 11:55 proti Trstu, brz., 14:25 proti Rakeku, 17:31 proti Trstu, brz., 17:50 proti Trstu, 7:40, 13:18, 19:20 na Vrhniko, 22:10 na Vrhniko ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano.

0:20 z Zidanega mostu (Zagreb), S. O. E., 3:03 z Dunaja (Zagreb), 5:03 z Dunaja (Zagreb), 5:03 z Dunaja brz., 7:31 Zidanega mosta, 10:41 iz Spilla (Zagreb) 11:28 z Zidanega mosta, brz., 14:55 z Dunaja (Zagreb), 17:01 z Dunaja (Zagreb) brz., 20:30 iz Maribora, meš., 21:40 iz Spilla (Zagreb), 0:05 iz Trsta, brz., 5:44 iz Trsta, S. O. E., 7:22 iz Rakeka, 10:45 iz Trsta, 10:59 iz Trsta, brz., 14:22 iz Trsta brz., 21:52 iz Trsta, 6:25, 10:20, 17:22 z Vrhnike, 21:15 z Vrhnike ob nedeljah in praznikih.

Izvoz vina.

Počasi prihaja spoznanje o dosedanjih grehih, ki uničujejo naš izvoz in s tem naše blagostanje.

Pisal sem tudi o nečuvnih pogreških, ki onemogočajo naš izvoz — vina. Zdaj je prišel za »Jugoslavijo« tudi beograjski »Trgovinski Glasnik«, ki poroča o anketi Hrvatsko-Slavonske Gospodarske Središnje zadruge v Zagrebu. — Rekriminacije o dosedanjih pogreških so v glavnem iste, kakor sem jih jaz navajal. — Ali statistika, ki jo navaja »B. D.«, je še mnogo neugodnejša. V Jugoslaviji, pravi, inama 250.622 hektarjev vinogradov; pridelavek vina 5 do 6 milijonov hektolitrov; ako ga doma porabimo 3 milijone hektolitrov, ga preostane za izvoz 3 milijone hektolitrov v vrednosti do 4.800.000.000 kron. Ta številka dovoljno dokazuje važnost vinogradništva za našo državo. Ali vlada sama je storila vse možne neumnosti, da je kupce prepodila. — Italija je bila že od nekdaj hudo konkurent našemu vinu, kar je ostala tudi danes.

»B. D.« pravi dalje, kakor sem v »Jugoslaviji« že omenjal, da moreta biti naša odjemalca le Avstrija in Čehoslovaška. Ali kaj je doslej storila vlada? Nič pametnega, pač pa z neumnimi odredbami izvoz uničila. — Italija je sklenila z Čehoslovaško in z Avstrijo posebno pogodbo za izvoz vina. Mi nič, nasprotno: naša vlada je izvoz v Avstrijo namenoma in hote ubila!

Končno zahteva, da tudi naša vlada sklene podobne pogodbe, ki bodo vsebovale:

1. da se takoj odpravi izvozna carina na vino ter ustanove celo premije za izveste količine;
2. da se znižajo železniški tarifi pri izvozu vina;

3. da se dovoli ustanavljanje novih vinogradov le na vinogradarskem zemljišču;

4. da se v državnih rudnikih bakra ustanove tovarne za galico in druge vinogradarske potrebščine;

5. da se osnuje agentura za eksport vina iz srede zadrug;

6. da se omogoči kolikor možno izvoz suhega grozdja.

Zdaj, ko gre voda že v grlo, prihaja spoznanje o grdih pogreških dosedanjih vlad. Radoveden sem, ali bo kaj pomagalo pisanje »B. D.«, kajti na vse, kar drugo časopisje piše, v Beogradu piskajo.

Kako brezglavo uničujejo iz Beograda izvoz vina, smo že svojčas čitali v »Jugoslaviji«. Naj danes dodam drastičen slučaj:

V Novem Sadu je tvrdka, ki že desetletja posreduje vinske kupčije za eno največjih avstrijskih vinskih veletrgovin. Ob razsulu stare države je bilo v Novem Sadu vinskih 78 sodov za 700 hektov. Direkcija Plena je, te sodove zaplenila, češ, da so last neke tvrdke v sovražni državi. — Že lansko leto (15. junija) je tvrdka vložila prošnjo, naj se ji ti sodovi dajo na prosto razpolago, da pošlje vino na Dunaj — ali rešitve ni do danes. Pred nekaj časom je prosila zopet, da bi mogla porabiti sodove vsaj za letošnjo letino. — Ali bo ta prošnja zdaj rešena? — Jasno je, da zasebno imetje ne sme biti zaplenjeno. Toliko ponosa mora imeti naša vlada, da se ne spušča v take ekstravagance! — Ali ako tudi abstrahujemo do stališče, vprašam: kakošno korist imamo od te zaplenitve? Samo škodo! — In koliko škode utegnejo imeti prizadeti ljudje! Nerabljeni sodovi potrebujejo posebne paznje! — Ali je vsega tega treba? — Na take načine se ne pospešuje, marveč uničuje izvoz našega vina. In kar je najhuje: uničuje se za vsvo prihodnost! Ako kupce, najboljše in skoro edine, na tako brutalne načine spodimo, se ne vrnejo več! Pride čas, ko bomo hodili preko meje ponujat svoja vina in takrat nam marsikje osorno pokažejo vrata. Tako bo tudi! A. G.

Predstave v Narodnem gledališču za čas Velikega sejma.

Narodno gledališče priredi ob času velikega sejma šest večernih predstav in sicer v operi:

V torek, dne 6. septembra: »Vaška šola«.

»Seherazada«.

V četrtek, dne 8. septembra: »Tosca«.

V soboto, dne 10. septembra: »Carmen«.

V dramskem gledališču:

V sredo, dne 7. septembra: »Razvalina življenja«.

V petek, dne 9. septembra: »Olgot«.

V nedeljo, dne 11. septembra: »Borba«.

Vstopnice za te vprizoritve prodaja dnevna blagajna od ponedeljka 5. t. m. dalje v opernem gledališču vsak dan od 10. do pol 1. in od 3. do 5. razen tega so na prodaj v opernem kakor v dramskem gledališču zvečer pred vsako predstavo. Pričetek vsake predstave ob pol osmih zvečer.

Dnevne vesti.

— K današnjemu našemu uvodniku pripominjamo, da je poleg nesolidne in diletantske naše trgovinske in carinske politike eden glavnih vzrokov slabega stanja našega denarja notranjopolitična razpadnost in nezdružba razmer, ki jih današnja vlada s svojim protislovnim vladanjem od dne do dne večja. Inozemelci sodijo vrednost našega denarja po naših notranjih razmerah. Če pa čitajo sedaj dan za dnem vesti o novih atentatih in zarotah, glasom katerih upravičeno mislijo, da ima v Jugoslaviji res že vsak mlekozobci mladič v enem žepu revolver, v drugem pa bombo in dinamit, potem pač ni čuda, da ne dajo nič na naš denar in da je naš denar na čuščih borzi padel skoro na nivo spufane avstrijske kro-

ne. Človeku, četudi ima lastno hišo, pa v njej gospodari kar tavenan iz čegar hiše čujem vznemirljive vesti, ki kažejo, da pri njem ni vse v redu, pač ne morem zaupati svojega denarja v tej ali oni obliki. In ravno isto je v državi. Pred dobrim letom n. pr. smo večkrat čitali, da stoji Italija pred neposrednim izbruhom revolucije. No, takrat pri nas ni bilo niti govora o atentatih in naš denar je bil skoro enakovreden liški rilu, dvakrat pa jo je v Carlu celo prekoril. Italijanska revolucija pa je ostala le na papirju, pač pa pri nas dnevno odkrivajo nove zarote in jih bobnajo v svet, zato se pa dobi danes za eno lro skoro že dva dinarja in vendar se Italija v tem razdobju gospodarsko ni toliko opomogla, da bi bilo

Guy de Maupassant:

Silvestrov večer na razbiti ladil.

(Konec.)

Ena izmed deklic je začela tožiti nad mrazom in prišlo nam je na um, da bi zlezli doli, da bi bili varni pred lahkim, a ledenim vetrom, ki nas je zbadal kakor nož.

Nagnil sem se čez luknjo, ladja je bila polna vode. Morali smo se stisniti k zadnji steni ladje, ki nas je malce ščitila.

Sedaj nas je obdajala popolna tema in sedeli smo tesno skupaj, izgubljeni v oceanu vode in teme. Ob svojih plečih sem čutil drhteti rame male Angležinje in sem večkrat čul, kako so ji zobje šklepetali; toda čutil sem tudi blagodejno toplino njenega telesa skozi blago njene obleke in ta toplota me je prešinjala sladko kakor poljub. Govorili nismo nič več, nego sedeli neprimerno in tiho, kakor čepi par preplašenih živalih v jarku med nevihto. In vendar, navzlic vsemu, vzlic noči, kl. h. st. asne in vedno večje nevarnosti, je vzklil v mojem srcu polagoma čustvo sreče. . . bil sem srečen, ker sem bil tam, srečen navzlic mrazu in opasnosti, srečen radi dolgih ur, polnih teme in bojazni, katere sem smel preživljati na lesenem ogradju, vendar tako blizu lepe, ljubke deklice.

Vprašal sem se: »Zakaj to čudovito čustvo ugodja in veselja?«

Zakaj? Kaj sem vedel? Ker je bila tu ona? Kdo? Ona? Mala, nepoznana Angležinja! Nisem je ljubil, nisem je poznal in vendar sem čutil, da sem ganjen, prevzet, osvojen.

Hotel bi jo rešiti iz tisoč nevarnosti, napraviti zanj tisoč budalosti. Čudna stvar! Kako je le to, da nas bližina ženske tako pretrese! Ali je to moč miline, ki nas tako obvladuje? Mamljivost njihove lepote in mladosti, ki nas opaja kakor vino?

Ali ni marveč volja one tajnostne velike ljubezni, ki neprestano stremi za tem, da združi bitja, ki izkušajo svojo moč, kjerkoli se srečata moški in ženska?

Tiščina teme nas je težila, motilo je le brezkončno, tiho, nedoločno šumenje morja, ki je naraščalo in v votlim enoličnim glasom bilo ob razbitine.

Nenadoma sem začul ihtenje. Najmlajša Angleževih hčerk je jokala. Oče jo je hotel potolažiti in takoj nato so ji vsi prigovarjali v domačem jeziku. Razumel nisem niti besedo, a uganil sem, da jo skušajo potolažiti, da pa se je vedno bolj vznemirjala.

Vprašal sem svojo sosedo: »Ali Vas ne zebe, gospodična?«

»O kajpa, meni zebe.«

Hotel sem ji dati svoj plašč, ki ga pa ni hotela vzeti. Toda že sem ga

selekel in jo zavil vanj, dasi se je branila. Pri tem so se dotikale najine roke, pri čemer se mi je razlivala po telesu sladka nežnost.

Čez par minut je potegnil veter ostreje in voda je jela močnejše udarjati ob boko razbite ladje. Vstal sem, veter me je butil v obraz — nastajal je vihar.

Anglež je to opazil hkrati z menoj in dejal preprosto: »To biti slabo nam . . .«

Seveda je bilo to slabo za nas, zakaj vihar je pomenjal gotovo smrt v valovih, ako bi količkaj močno pritiskali na razbitine, ki so bile itak vse razpokane, tako da bi jih en sunek mogel popolnoma razdejati.

Ko so se sunki ojačevali, je naša bojazen rasla od sekunde do sekunde z vsakim novim sunkom valov. Skozi temo nam je kazalo morje dolge bele črte, ki so zopet izginalje, dočim so valovi stresali našo ladjo in smo mi trepetali v dnu svojih src.

Angležinja se je tresla. Čutil sem, ker sva stonela drug ob drugem. Polastilo se me je vroče hrepenenje, da jo objamem.

Daleč zadaj, naravnost, na desni in na levi, so se svetilniki svetilniki na obali, ki so metali po morju belo, rumeno in rdečo luč, in nas opazovali z ogromnimi očmi, prežali na nas, kakor da bi čakali, ali ne izginejo že kaj skoraj. Eden izmed njih me je poseb-

no razburjal. Ugasnil je vsakih trideset sekund in nato zopet zasvetil. Bil je gotovo oko, oko s trepalnico, ki je padalo neprenehoma čez svoj ognjeni pogled.

Od časa do časa je zapalil Anglež vžigalice, da bi pogledal na uro, katero je nato molče zopet vtaknil v žep. Zdajci mi je resno zaklical preko glav svojih hčera: »Gospod, mi vam želite srečno novo leto!«

Bilo je o polnoči. Podal sem mu desnico, ki jo je stresel. Potem je izgovoril dolg angleški stavek napram deklicam in zapel skupno z njimi na ves glas: »Good save the queen.« Petje se je razlegalo v črno gluho noč in se izgubljalo v širnem prostoru.

Najprej mi je šlo na smeh; nato pa se me je polastila silna ginjenost.

Bilo je nekaj temnega in velikega v tem petju ljudi, ki so bili zapuščeni od vsega sveta, katerim je grozila smrt, bila je kakor molitev, ki bi jo mogel primerjati zgodovinskemu in vzvišenemu: »Ave, Caesar, morituri te salutant!«

Ko so končali, sem zaprosil svojo sosedo, naj bi še kaj zapela, kako balado, narodno pesem, kar hoče, da bomo bolj pogumni. Ubogala me je in kmalu je zadonel njen jasni mladi glas v noč. Pela je gotovo nekaj otožnega, zakaj toni so bili zategnjeni in so prihajali počasi izmed ustnic ter plavali kakor ranjeni ptiči med valovi.

Morje je naraščalo in bilo vedno bolj divje ob razbitine. Mislim sem le na njen glas. Mislim pa sem tudi na sireno. Ako bi priplula mimo ladja, kaj neki bi si mislili mornarji? Misli so mi begale v kraljestvo sanj. Sirena! Ali ni bila sirena, ta hčerka morja, ki me je zadrževala na črvenem brodu in ki se je morala sedaj hkrati z menoj pogrezniti v valove?

Nenadoma se je vseh petero prekrucnilo na krovu, zakaj ladja se je obrnila na desno stran. Angležinja je padla name, jaz pa sem jo kakor brezumen, ne da bi kaj vedel in razumel in misleč, da mi je bila zadnja ura, objel in jo jel toplo poljubljati na lica, na sence, na lase. Ladja se mi nič več premikala in vsi smo zopet tiho tičali v kotu.

Oče je poklical: »Kate!« in mladenka, ki sem jo držal v svojem objemu, je odgovorila: »Yes« in se skušala iztrgati mojemu objemu. V trenutku sem si prav zares želel, da bi ladja razpadla in bi vse pogoltnilo morje.

Anglež pa je dejal mirno, kakor bi se ne bilo ničesar zgodilo! »Nič slabo, samo mala udarec! Moje tri deklice rešene!«

Ko najstarejša hčerka ni takoj opazil, je menil, da je izgubljena.

Počasi sem se dvignil in nenadoma zapazil čisto blizu nas luč na morju. Poklical sem, odgovorili so mi. Bil je

Pokrajina.

Trbovlje. Da raste Nemcem in nemčurjem (tujcem) med potrpežljivimi Slovenci zlasti v Trbovljah že zopet ošabni greben, ni prvovrstna novost in nič čudnega na teh rodovitnih tleh, pač pa, da izpoabljeni Slovenci tem ljudem na čast celo javne bakljade uprizarjajo ter iste ob teh prilikah poljubljajo, naj oboja vsako po svojem prepričanju in sicer: Dne 14. avgusta t. m. praznovalo je tukajšnje prost. gas. društvo (nač. I. Supan) 40 letnico svojega obstanka, pri kateri priliki se je blagoslovila tudi nova zastava. Društvo ni iskalo za kumico Slovenko, pa naj bi bila ta že katerekoli stranke, nego je poverilo to čast milostljivo nazivajoč gospoj soprogi g. ravnatelja Pauerja. Predpriprave za počaščenje milostne gospe kumice, njenega g. soproga ter vseh velikih nemških, nemčurskih tujih osebnosti so bile velikanske in nadvse navdušene, le da je to vse sam se pravični Bog z dežjem precej omejil. Za nikakšno narodno počaščenje slavnosti lastne matere Slovenije oz. Jugoslavije bi ne bilo navdušenje teh zatemnelih ljudi od daleč toli priščno. Zato Nemci ne mislijo več, da so oni pri nas, pač pa ošabno in močno, da smo zopet mi pri njih in pod njihovo vladajočo trdo avstrijsko pestjo. Le nekoliko še čakajo na boljše priliko proti nam. Na predvečer je priredilo imenovano društvo milostljivi gospoj kumici nadvse priščno svečano bakljado z ognjevitimi staroobičajnimi nagovori, pri kateri priliki g. načelnik I. Supan ob asistenci nekaterih svojih tovarišev ni le pred milostljivo gospo kumico svoj veliki poklon napravil, nego je milostljivi, po vrhu tega pa tudi njenemu g. soprogu ravnatelju laskavo roko poljubil. Ob tej svečanosti se je človeku trenutno nekote zasanjalo, da so se vrnili stari avstrijski časi, z razliko, da se je z ozirom na poslušalce porabil vsaj v glavnem naš slovenski jezik, kar je bilo preje v Avstriji za Nemce na slovenskih tleh skrajno žaljivo. Ali se ne želi očividno časov stare Avstrije? Hvaležno plačilo g. predsedniku I. Supanu in tovarišem za te priščne simpatije, do tuje židovsko-nemškemčurske milijonske bogate družbe od iste gotovo ne izostne, kakor tudi ni izostalo njegovemu sinu I. Supanu, koji se je kot predsednik rudniškega poduradništva boril na tako vrlo pravičen način za zboljšanje obupno-mnogotnega položaja svojih stradalnih tovarišev poduradnikov, da je danes premogokopna družba tega borca iz hvaležnosti za znatne milijonske zasluge na kožo poduradništva z povišanjem k svojim uradnikom v Rajhenburgu, nagradila. Poduradništvo pa je ostalo v svoji stari bedi in spoznalo, toda prepozno svoje kršćanske in židovske domače in tuje izkoriščevalce.

Zagorje ob Savi. Dne 26. septembra t. l. se vršilo v Zagorju nadomestne občinske volitve. Volilo se bude 11 odbornikov in 11 namestnikov. Volitve se vršile v ponedeljek torej na delavnik tako, da bude delavcem in uslužbencom otežkočena udeležba pri volitvah. Kakor pri prvih volitvah, tako bude tudi pri nadomestnih nastopila »Narodna socialistična stranka« samostojno. Zavedno in pošteno delavstvo in prebivalstvo Zagorja bude tudi pri teh volitvah obračunalo s prenapetimi absolutističnimi strankami. Čas je že, da se napravi red v občinskem gospodarstvu in se začne z resnim pozitivnim delom v korist delavnim slojem in vsemu Zagorskemu prebivalstvu. Prvo in najnujše delo novega občinskega odbora bude ureditev stanovanjskih zadev, radi katerih vladalo v Zagorju neznosne razmere, pri katerih so najbolj prizadeti rudarji s številno družino. Vsem zadevnim volilcem ključemo že sedaj: Vsi na delo, da bude naša zmaga sijajnejša!

Zagorje ob Savi. Obstrelje se je na nočnem sprehoju v Zagorski okolici železniški delavec Popotnik Ivan z vžigalno kaplico. Odrhlo mu je polovico palca desne roke ter mu je tudi kazalec, sredinec in dlan desne roke močno poškodovalo. Oddani je bil v deželno bolnico.

Zagorje ob Savi. Ker ni dobila vdova z 4 otroci M. Grčar v Zagorju nobenega stanovanja, se je nastanila v zasile prostore, katere ji je dala posestnica hiše šte. 31, iz usmiljenja na razpolago in sicer bliva

s sinom v mali sobici, ker pa ni prostora v njej za vse, splošno ostali v svinjskem hlevu. Take stanovanjske razmere vladajo v enindvajsetem stoletju v Zagorju, ko imajo že nad 10 let občinsko upravo v rokah JDSarji. — Veliko se govori po Zagorju, da je pri večjih hišnih posestnikih še siromašnih delavskih družin. Imamo li nekaj sob in stanovanj praznih, pa premožni gospodje ne marajo v svoje hiše sploh oblast, ki bi bila v stanu narediti o teh skandaloznih razmerah red, da bi prisilila one, ki imajo prazne sobe na razpolago, da jih oddajo in da počne trboveljska premogokopna družba takoj z zidanjem zdravih delavskih stanovanj za vse svoje delavce, tudi za one, ki prebivajo v nezdruživih, zadušnih privatnih stanovanjih.

Iz Hrastnika. — Shod, ki so ga priredili dne 28. avgusta t. l. »Cobaiovci«, je dovolj jasno pokazal, da delavstvo pač več ne veruje le lepim besedam raznih »patritov« ala dr. Korun, Kopač itd., temveč da hoče tudi dejanj. — Shoda se je udeležilo kakih 50 oseb — približno kakih 30 Malovrhovih prištevaj, drugi pa so bili radovedneži, ki so, hoteti videti g. državnega poslance g. Kopača — koji je ob priliki ustavne debate v parlamentu toliko govoril in tako vpil, da se ga niti slišalo ni (Brandner in Deržić sta — kakor se je sam g. Kopač izjavil — toliko govorila, kot 80 drugih poslancev). — prišli na shod, tu pa so videli na odru moža, ki je govoril le z rokami in z njimi tako vpletal okoli sebe, kakor kak — »žongler«. — Stvarnega in zanimivega ni povedal ničesar, pač pa se je v svoji razburjenosti zaletel v »Narodne socialiste«. Za njim so se govorili sodržni Krušič, Korač in Malovrh, ki pa tudi niso povedali ničesar stvarnega; posebno Malovrhov govor je močno dišal — po marmeladi.

Mokronog. Marsikak oče in mamca združujeta ob pričetku šolskega leta nam otroci, ki so dostali domačo šolo, pa imajo še veselje do učenja — kam z njimi. Rada bi jim priborila višjo izobrazbo, a razne neprilike — draginja, pomikanje stanovanj itd. so ovira. — V Mokronogu je osmerazna šola tako urejena, da ustreza in odgovarja v vsakem oziiru vsem zahtevam sedanjega časa. Tu oče poleg predpisane šolske tvarine, izprašane učne moči knjigovodstva, gospodinjstva in kmetijstva, kar je gotovo neprecenljiva važnost za kmeta, delavca, obrtnika in trgovca na deželi. Podučuje se pa tudi laščina, nemščina in francoščina. Učenci, učence, ki dobro dovrše najvišji razred, odhajajo v tretjo realko ali trgovsko šolo, kjer dobro izhajajo. Starši, zlasti okoličani, ne zamudite lepe prilike! Pomnite dobro: Najlepša dota otroku je izvežban, gibčen razum in blago srce, kar se imenuje z eno besedo — izobrazba — katere mu ne more nihče ukrasti, pa tudi zapraviti je ne more. — Pričetek šole v sredo 14. septembra s sv. mašo ob 8 uri in potem vpisovanje in ureditev otrok. V četrtek reden šolski pouk.

Iz Trčica smo prejeli: V petek 2. t. m. popoldne je v tukajšnji predmestni in tkalnici večina delavstva ustavila delo in odšla iz tovarne. Nesoglasja so nastala radi delavskih zahtev po večji plači. Upati pa je, da se bo stvar poravnala obojestransko mirnim putem in da se kmalu zopet prične z rednim delom.

Radgona. Nekega dne proti večeru je šlo več Slovencev s pravilnimi in predpisanimi izkaznicami v mesto Radgona na izprehod. Blizu trgovine Wegscheider je obkolilo družbo kakih 7 fantalinov, dva od teh sta se prepelevala okoli njih s kolesi ter so na surov način začeli kričati nad mirnimi pasanti, kateri so se v velikem strahu pomikali proti domu. Ko so dospeli do pivnice, (Gasthaus zum Bräuhäus) se je vsulo kar okoli 30 barbarov na cesto, nakar so začeli na Slovence kričati in jih zmerjati. Med zmerjanjem na javni ulici se je dalo razumeti, zakaj se nekega Klobasa in druge iz Gornje Radgone ne pusti domov, kateri so si iz naše države za vedno izgnani. Medtem so zahtevali od nas, da se mora pustiti tudi vse druge ljudi čez most, drugače da bodo oni na svojo odgovornost most popolnoma zaprli. Mirna družba je bila v veliki nevarnosti. Varnostne oblasti seveda v Radgoni ni, ker je tam vsak sam svoj policaj in je policija tam popolnoma nepotrebna. Ker so bili med družbo g. B. A. otroci in gostje iz Trsta, je ta slučaj germanske nestrpnosti še veliko bolj značilen in se bo preskrbelo, da tudi Tržičani izvedo za germanske kulturonošce. Tako oostopanje pa je torej povračilo za dobroto, ko trpimo in mirno gledamo na naši strani razne znane obaze ki nemoteno hodijo čez most. Treba si je ta slučaj dobro zapomniti. Naši varnostni in obmejni oblasti pa priporočamo, naj izpolni seznam hujšakčev in posveti vso pozornost svoje

službe v to, da ne bodo hodili k nam ljudje, ki nimajo pri nas ničesar iskati.

Slovenjgradec. Občinski odbor je določil, da se sme goveje meso prodajati po 20 kron in telečje meso po 16 K za kg. Dne 26. avgusta pa je prodal župan Marčič mesarju Nemcu Zorzinju tele po 13 K za kg žive teže. Ker se po 13 K žive teže od kupljenega teleča ne more prodajati meso po 16 kron, je dovolil sam župan Marčič kupcu Zorzinju, da sme izjemoma prodajati telečje meso po 20 K. Kaj k temu porečejo odbor za določanje cen, okrajno glavarstvo in ostali »zavrzem« mesarju, nam ni znano. Ljudstvo pa šepeta, da je to »pašabirčaste«.

Konjice. Višek nesramnosti. V konjškem trgu se je pred kratkim sestavila nemčurska požarna bramba. Menda je to edina požarna bramba, ki poveljuje sedaj nemško. Toliko se je že pisalo v listih o izizvanju konjških nemčurjev, a nič ne pomaga, ker jih najbrže podpirajo dve oblasti. Glavni nemčurkar pri tej požarni brambi je tukajšnji okrajni dimnikarski mojster Kovačar Kump. Nedavno se je ta možakar izjavil: »Raje strik okoli vratu, kakor da bi v društvu slovensko poveljeval«. Ali naše okrajno glavarstvo ne najde za naš kralj drugega narodnozavednega dimnikarja, ki bo pri nas deloval v narodnem smislu. Bržčas se ne zanima oblastvo, da bi to nemčursko društvo razpustilo in mesto tega ustanovilo narodno požarno brambo.

Šošani. Naši renegati še vedno izizvajo. Nedavno je hodil po sredi Šošanskega glavnega trga neki delavsko obleden možki in opetovano očividno izizvalno kričal: »Heil! Nihče ni imel poguma, da ga ustavi ali skrbil, da ugotovi njegovo identiteto. — V Haukejevi gostilni »Union« so peli Woschnagovi uradniki Mraulag, Wrenschur in drugi dne 28. m. »Wien, Wien nur du allein« dobro vedo, da ta pesem še sicer ni na kaznivem indeksu (Ur. l. 37 iz leta 1921), da pa je za Jugoslavijo nevarnejša, ker proslavlja prestolico bližnje nemške Avstrije. (Prosim, da se prenovod izda tudi za to pesem!) Ko je po končani pesmi zapel neki srbski dijak: »Tam daleko kraj mora, tamo le selo moje, premila Srbija« — so imenovani renegati (njihova imena dokazujejo nemčurstvo!) sredi srbske pesmi začeli vnovič vpiti pesem »Wien, Wien du ganz allein« ter še peti madžarske pesmi in kričati »Heil«, le da prevlečajo srbsko rodoljubno pesem. Skrajni čas je že, da se odvzame zaradi prekoračenja policijskega reda že večkrat kaznovanemu gostilničarju Haukeju gostilniška koncesija. Po tej demonstraciji, katero je on in njegova rodbina zagovarjala — je on hitro razobesil tablo z napisom: »Tu se toči dobro haloško vino liter po 16 kron«, da se občinstvu prikupi in na ta način prepreči grozeče odvzete koncesije — vendar upamo, da se mu ta nakana ne posreči, posebno še, ker je tisto haloško vino zelo kislo! — Neki dalmatinski Srb se je pravkar oženil z neko Orelovo hčerko. Poroko je v Šošanju opravil kaplan Jastrebnik po naročilu pristno nemške rodbine Orel v nemškem jeziku. Tisti Dalmatinec je očividno junak.

Izpod Gorjancev nam pišejo: Ljudje že niso pozabili zadnjega roparskega napada v Gorjancih, pa so roparske tolpe zopet vzemirile mirno prebivalstvo. Pri belem čnevu so roparji napadli mladeniča, ki je korakal preko Gorjancev. Ljudje, ki so blizu tam sekali drva, so čuli strel. Orožniki zasledujejo zločince, želimo, da bi roparske tolpe kmalu prišle v roke pravice in bi zopet zavladal mir v našem kraju.

Borovlje. (Olika nemčurskih barab.) V ponedeljek, dne 8. avgusta se je vršil pogreb Slovenca F. Šturma. Kakor za pogrebi, ki so se v Medborovnici udeležili pogreba Slovenca Klostanjaka, so nemčurske barabe tudi tu pot za slovenskimi pogrebi življali znani: »Zieh ab! Neka nemčurska baraba je vpila: »Es sind ja lauter Cučen!« Na to druga: »Ein anderer geht ja zu einem windischen Lumpen so nicht zum Begräbnis!« Neki nemčurski delavec, popolnoma pijan, pa je od daleč gledal na pogrebe in kričal, da se je od samega veselja nad smrtjo tega prokletega čučen upijal. Nemške oblasti s »Heimatdienstom« vred so lahko ponosni z uspehi, ki so jih s svojim delom dosegli med Slovenci.

Primorje.

Zoleznica Reka. — Trst se je začela že trasirati. Proga bo šla ob istrski obali do Mošćenice pod Učko ter pride ven pri Čepickem jezeru.

Sokolstvo.

Ljubljanski Sokol pozivlja svoje članstvo, da se udeleži v kroju pogreba br. Josipa Hauptmana ki se vrši danes ob 4. uri popoldne. Zbirališče ob pol 4. uri popoldne pred Narodnim domom.

Novo Sokolsko društvo se je ustanovilo pri Veliki Nedelji kot odsek ormožkega Sokola.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Novo! Helena.

Povest Marije Kmetove.
Cena vezani knjižici 28 K,
Broširani 24 K.

Naroči se:

Zvezna knjigarna
Ljubljana, Marijin trg šte. 8.

Proda se:

TRGOVA

enonadstropna na prometnem mestu v Celju s trgovino z mešanim blagom, dobro ideoča s celim inventarjem. Prostorno dvorišče z zidanimi drvarnicami, lepim vrtom in veliki njivi ob glavni cesti, krasno stavbišče za obrt ali malo industrijo, se proda po primerni ceni. Pojasnila se da le resnim kupcem na ponudbo pod »Trgovina 1921« pošt-noležeče Celje.

ELEKTRIČEN

3 in pol HP, 440 volt, enakomeren tok in 2 voza z diro (1 peresna, 1 navadna), popolnoma nov voz za pravilnece s sedeži in ena transmisija se takoj proda. Ogleda se Slomškova ulica 19 na dvorišču.

PRODA SE HIŠA

v trgu na Stajarskem z mesarjijo in zalogo piva. Pri hiši je tudi lep zelenjadni vrt. Cena K 150.000. Resne ponudbe na upravo pod »Bodočnost«.

PRODAM

večjo množino sodov od 200 do 2000 l starih in novih po ugodni ceni. Mohar Anton, sodar, Vič.

DVA ČEVljARSKA POMOČNIKA
za boljše zbiti in šivano delo, proti dobri plači in vsej oskrbi v hiši, za takojšnji nastop išče Rud. Jeglič, čevljarski mojster. Radeče p. Zid. most.

LEPA HIŠA (VILA)

s 4 stanovanji, verando, gospodarskim poslopjem, velikim vrtom za zelenjavo, z vinsko trto zasajeno in eno njivo. Eno stanovanje se lahko takoj sprazni. Vpraša se pri lastniku v Mariboru, Jurčičeva ulica, št. 18 predm. Studenci.

ZGODOVINSKE KNJIGE

KRANJSKE

VALVAZOR, 4 knjige: »Die Ehre des Herzogthums Krain« z bakrotisli. Podružnica Jugosl., Celje.

HIŠA S POSESTVOM

enonadstropna, na glavnem trgu v Kočevju (ev. tudi s pohištvo), z vrtom, za vsako podjetje primerna, z gospodarskim poslopjem, njivami, travniki in gozdi — polni do-rašenim lesom — se proda iz proste roke po ugodni ceni. Več se poizve pri trgovcu Josip Röhrl — Kočevje.

POSESTVO SE PRODA

oddaljeno 20 minut od Ptuj z železnimi vinogradom, sadonosnikom z lepo zidano hišo, viničarskim poslopjem in inventarjem vrtnarske obrti. A. Tiršek, Ptuj.

VOLGA, VOLGA!

iz prodaje na Ljubljanskem velikem smnjiv. Pavillon H 291 ruske krasne pesmi Volga. Volga, Sarafan in druge lene ruske muzikali-je z originalno naslovno sliko po 10 K izdal Milan Auman in drug, Krško, Slovenija.

JERMENA

gonilna, usnjata, prvovrstna Knochova v dimenzijah (širinah) od 30—250mm prodaja po ceni, takoj z skladišča. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Frković i drug, Mes-nička 5. Telefon 4—45. Ljubljana, Stritarjeva ul. 7, telefon 422.

VELIKA IZBIRA

otročjih vozčikov, dvokoles in šivalnih strojev po cen. F. Batfel, Ljubljana, Stari trg šte. 28. Sprejme se v polno popravo za emaljiranje z ognjem in ponikanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

TRIDUNA

tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4, Zvonarjeva ulica 1.

VEČ RABLJENIH DVOKOLES,

šivalnih strojev in otroških vozičkov v dobrem stanju se ceno proda: Ljubljana, Karlovska cesta 4.

RAZLIČNE ANTIVITETE

med temi tudi 300 let stare knjige. Celje, Miklošičeva ulica 5.

Kupi se:

UGODNA KUPNA PRILIKA!

Lepo posestvo na deželi z okoli 60 oralov zemlje, od te je skoraj 20 oralov gozda, in s prmerim pravom za pašo se proda. Posestvo obsega dve posesti, lepo na novo zidano hišo, pravo dobro hleva in gospodarska poslopja, ter se nahaja v Durnbachu, občina Mozelj. Vsa poslopja so krita z opeko; gozi in izsekani. Pojasnila daje lastnik Ivan Meierle v Durnbachu št. 9 ali Karel Kresse v Livladu št. 4.

SUHE GOBE, LANENO SEME
in druge deželne pridelke plača najbolje Sever in Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

1 ELEKTROMOTOR, 300 VOLT

NAPETOSTI
1/4 PS, z 1200 obrati na minuto, z pogonskim oporom, se takoj kupi. Cenjene ponudbe prosim na upravnishvo lista.

Službe:

SPREJMEM TAKOJ

prodajalco za moko prodajati, katerega bi bila zmožna tudi nekoliko knjigovodstva in korespondence. Plača po dogovoru. Ponudbe na Anton Poljanec, valčni mlin, Radeče pri Zid. mostu.

ELEKTROVODJA

za srednje elektranu, samostojni izvežbani delavec se sprejme. Ponudbe na upravo »Jugoslavije«, Celje pod »ELEKTROVODJA« z označbo, kedar lahko vstopi in za katero plačo.

NATAKARJI IN NATAKARICE

se ščejo za velesemenj. Park hotel Tivoli. 1822

ABSOLVENT TRGOVSKE ŠOLE

oziroma trgovskega tečaja več strojeplisa se sprejme takoj pri večjem tovarniškem podjetju v Ljubljani. Prosilec z prasko v knjigovodstvu imajo prednosti. Ponudbe po »Knjigovodstvo« na upravo Jugoslavije.

SPREJME SE

Kontoristinja s prasko, spretna strojepliska, zmožna vsaj slovenske stenografije in zanesljivi skladiščnik, izučen pomočnik mešane stroke, natančen in energičen. Nastop službe v kratkem. Ponudbe s prepisi pričeval in zahtevami na tvrdo Janko Popovič, Ljubljana.

KROJENEGA POMOČNIKA

sprejme Alojzij Novak, Domžale.

Razno:

Dr. VIKTOR BRESKVAR

ordinira zopet. Hilšerjeva ul. 7. (Gradišče). 1834

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu najljudneje naznanjam, da sem dobil obrtno dovoljenje za plakiranje in da sem obenem prevzel službo postreščeka, katero bom izvrševal najvestneje in po zmernem zaslužku. Priporočam se ceni občinstvu za naročila bodisi na kolodvor ali s kolodvorja, ker se bom potrudil, izvršiti vsa naročila najhitreje in najvestneje. Z veseloštopovanjem Mihael Lužar, postrešček in plakater, Kranj.

PENZIONIRAN DRŽAVNI PODURADNIK

išče službo kot skladiščnik, sluga, vratar, oskrbnik ali kaj podobnega. Cenjene ponudbe prosim pod št. 1808 na upravo lista.

PRIPOROČA SE

atele za črkoslikarstvo Filip Pristou et Bricej, Ljubljana, Aleksandrova cesta 1. (Hotel Malič).

ZLATO — SREBRO

staro — zlomljeno. F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ulica 1.

POZOR! ZIMA! POZOR!

Zima vsake vrste izdeluje in prodaja trvdka U. Ješe, Strazišče pri Kranju. Vzorci na razpolago po pošti.

IŠČEM STANOVANJE

Vzamem vsako stanovanje, grem kot podstanovalec z souporabo kuhinje, vzamem ev. samo mesečno sobo. Cenjene ponudbe prosim pod »Nulno« na upravo lista.

ORION GASILNI APARAT,

TRAGA.

Veliki semenj, pavillon H 260. — Danes ob 3. uri popoldne se vrši praktična izkušnja z aparati na vrtu Narodnega Doma. P. T. interesenti dobrodošli.

STA OVANI

iz 3 mebliranih sob v 1. nadstropju, se takoj odda. Ponudbe na: Schinko, Koroška c. št. 34. Maribor.

PREOBLIKOVALNICA

KLOBINOV

za dame in gospe Barboni Završan Mestni trg 6—7.

1000 G

dobi dotični ki preskrbi takoj ali pozneje v Ljubljani majhen lokal, stanovanje ali pa prazno sobo z okni na cesto. Lahko tudi proti zamenjavi stanovanja tu v mestu. Cenj. ponudbe na upravo »Jugoslavije«.

H. SELJAK

zastopstvo v Ljubljani

Tovarna BRATRI UDITZOVE
Ljubljana — Praha.

Prva češka tvornica usnja za mobilije in knjigoveze.

Vrhu usnje vseh vrst. HAKA GAMASE in drugi usnjeni izdelki.

Velika zaloga čevljev. Karlovska cesta 2, — Prešernova ulica 52.

Solm paviljon 280 i H.

Belin za snaženje belih čevljev,

Pogin za pokončavanje miš in podgan,

Morin za pokončavanje sturkov,

Rapid za pokončavanje stenic,

I. C. Kotar, Ljubljana
draperija, Wolfova ulica šte. 3.

Trgovci primeren popust.

MALENKOSTI!

Spisal Ivan Albreht.

Cena 16 kron.

Izdala in založila

„Zvezna knjigarna“ v Ljubljani.

plasmaki in stekleni (glas) papir, stročnice, otroške sesalke, žimzane in usnjate vezalke, glavnike, čistilo (krema) ličilo, mast za usnje, pralno in toaletno milo, fine sveče ter razno galanerijsko nudi po najnižjih cenah, veletrgovina OSVALD DOBEIC, Ljubljana Sv. Jakoba trg šte. 9.

Gradbeno podjetje ing. Dukič & drug Ljubljana, Resljeva c. 9 se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

„Philligrafit“ siva barva proti rji beli in črni emajl-lak, minij, i. dr. barve, kristalni boraks, naftalin in drugo. Kemikalije v zalogi po jako nizkih cenah

„Promet“ teh. industr. p. Ljubljana.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

priporoča prvovrstne poljedelske stroje, stroje in orodje za rokodelce, stavbeni material in kuhinjsko opravo.

Na debelo in na drobno.

ŠMIRGELJ NA PAPIRJU

platnu, dalje za snaženje nožev šmirgljov prah, steklen papir (Glaspapier), kremenolov papir (Flintpapier) razstavi na »Ljubljanskem velikem semnju« v paviljonu H. št. 245. Tvrda Toman & Reich, Maribor, Gosposka ulica 38. Telefon št. 386.

Zahtevajte vzorce!

Cene konkurenčne!

Prva

žrebljarska in železo-obrtna

zadruga v Kropi in Kamnigoricah

izdeluje po najnižjih cenah: vsakovrstne ročno- in strojnokovane žeblice, spojke, kljuke, verige in vse druge v njeno stroko spadajoče železne izdelke. Na sejmu zastopana v paviljonu Gospodarske zveze v Ljubljani.

CENIKI NA RAZPOLAGO NA RAZSTAVI!

ŠOLSKI ZVEZKI

za ljudske in srednje šole, na razpolago v vsaki množini.

Priznано najboljši, lastni izdelki iz belega, finega papirja in močnih ovitkov.

Učiteljska tiskarna Ljubljana

Franciška ulica št. 6.

Najnižje cene! Zahtevajte cenik! Točna postrežba! Ljubljanski veliki semenj, paviljon E, št. 4.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani naznanja tužno vest, da je umrl dolgoleten, zvesti in deloljubni uradnik, gospod

Jože Hauptman pisarniški ravnatelj

v nedeljo, dne 4. septembra 1921 ob pol 12. uri popoldne.

Pogreb se vrši v torek, dne 6. septembra 1921 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Cankarjevo nabrežje 7 na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1921.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

MENJALNICA

SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE

v Ljubljani, nasproti glavnega kolodvora.

Kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah. — Ima poseben borzni oddelček. — Prevzema vse bančne posle.

Telefon št. 3.

BLOKE, NOTEZE IN ZVEZKE znamke „BLOK“.

Priznано najboljši, lastni izdelki

iz belega finega papirja in modernih ovitkov dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna

Ljubljana

Wolfova ulica št. 1.

Najnižje cene! Zahtevajte cenik! Točna postrežba!

Ljubljanski veliki semenj, paviljon E, št. 15.

INDUS d. d. prej CARL POLLAK

tovarna usnja in usnjatih izdelkov

KRANJ Ljubljana VRHNIKA

Centralna pisarna:

Ljubljana, Sv. Petra cesta 68.

Telefon 528.

I. Industrija usnja.

A. Vegetabilno (čreslostroj. usnje).

1. kravine rujače, črne in chagrin ter za mehove in strehe, 2. kipsi, 3. teletine, 4. ovčine in kozine: a) mazane, rujače in črne, b) barvane za mobilije, tapetiranje in konfekcije.

5. Vsehitte: a) za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne, b) za izdelavo nogometnih žog, c) za izdelavo razne usnjate konfekcije.

6. Svinjine (specialiteta): a) za fino jahalno opremo, barvano ali naravno, b) za kovčke, c) za mobilije in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefelles in knjigoveštvo).

7. Podplati: a) trovloženi, hrastostroj. podplati, b) vache.

8. Croupoti: a) za izdelavo transmijskih jermenov, b) hrastostroj. jermenov.

B. Chrom usnje.

1. Box-calf črno in barvano, 2. Chevreaux, 3. Chevrete, 4. Chrom usnje za izdelavo nogomet. žog, 5. Chrom usnje za izdelavo jermenov.

C. Galun usnje

za izdelavanje vezilnih in šivalnih jermenčkov.

D. Lak usnje.

1. Box-calf, 2. Chevreaux.

II. Industrija usnjatih izdelkov.

A. Čevljarški izdelki.

1. čevlji za štrpne, 2. čevlji za rudnike, 3. čevlji za šport in nogomet, 4. čevlji po voj. vzorcu, 5. sandale.

B. Konfekcija transmijskih gonilnih jermenov.

1. specialni stroj 2. hrastov stroj,

3. chromstroj, 4. jermenci za šivanje in vezenje transmijskih jermenov.

C. Konfekcija

za dokolenice (gamaše), nogometne žoge, torbice, portefeuls itd. iz vegetabilnega chrom in lak usnja, nahrbtniki, športni pasovi itd., tržne torbice.

Najfinejši konjak medicinal

(pristen vinski destilat), prvovrstno slivovko in pristen domač brinjevec prodaja samo na debelo. Parna veletrgovna

Robert Diehl, Celje (Slovenija).

Oblačilnica za Slovenijo r. z o. z. v Ljubljani

uljudno naznanja, da je prejela od znane brnske tvrdke STYASSNY & SCHLESINGER

bogato zalogo volnenega ženskega blaga

za zimo, ki se lahko ogleda vsak dan v njenem glavnem skladišču v Ljubljani, Solski drevored št. 21. Cene za prvovrstno blago kar najugodnejše.

Samo na debelo! Samo na debelo!

Zaloga pohištva

Karol Preis-a, v Mariboru, se je preselila v Gosposko ulico št. 20. Pirhanova hiša

velika zaloga lesenega, železnega in tapetniškega pohištva.

Ceniki na razpolago!

Na debelo! Eksport! Na drobno!

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta št. 8.

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del ter za pokrivanje streh. Vsa stavbinska in kleparska dela v priznано solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in poštne prosto. Popravila točno in po najnižji cen. Pločevinasta ambalaža kakor konse za firnež, olje, bencin, doze za barve, kandite in konzerve.

Mehanična vrvarna, terilnica, predilnica Anton Šinkovec, Kranj — Grosuplje

Centrala: Grosuplje.

Telefon: Grosuplje 1.

razstavlja svoje izdelke na Ljubljanskem velesejmu paviljon E št. 39, katerega obisk se uljudno priporoča.

Lastni razstavní pavilion na Ljubljanskem velikem semnju od 3.-12. septembra 1921.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode delniška družba v Ljubljani

Telefon št. 1—57 (Ljubljana)

Brzjavni: Papirnica Vevče

Tafasna centrala:

Papirnica v Vevčah, Pošta: D. M. v Polju pri Ljubljani. Postaja juž. Zel.: Zalop.

Papirnice v Vevčah, papirnica, tvornica celuloze in lesovine v Goricanah in tvornica lesovine v Medvodah.

Mesečno proizvajanje 100 vagonov raznih vrst papirja:

Papir iz tkanine, brezlesni pisarni, pisarniški, tiskovni in konceptni papir. Strojepisni, bankpost, karton in risalni papir. Brezlesni dokumentni koncept-meliran, nebeljeni konceptni papir; srednjefini pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brzjavni svitki in papir za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni kuler in papir za lepake v vseh barvah. — Rotacijski tiskovni papir. — Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir.

Najnižje cene! Najnižje cene!

VULKAN tvornica gumijevih izdelkov v Kranju

Edina tvornica te stroke v Jugoslaviji. Izdeluje prvovrstne podpetnike. Čisto domače podjetje!

FRAN RAVNIKAR

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25. — Telefon št. 415.

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadlano ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice

Prevzemam po danih, kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kapole in cerkvena ostrešja; balkone, vrtnice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste razpetine od 12—50 m.

Razstavljam v paviljonu stavbene stroke in lesne industrije.

Naročajte in razširjajte „Jugoslavijo“!

ORLEKE!

Moške, fantovske in deške, mikado, raglane, površnike, kožuhe, jahalne hlače, specialitete v otroških oblekah (kostumih) in drugo konfekcijo od najpreprostejšega do najfinejšega kroja v najboljši izdelavi ter razno sukno, hlačevino in podloge nabavite najceneje edino le pri konfekcijski industriji

„FRANDE“ (FRANC DERENDA), LJUBLJANA, Emonska cesta št. 8. - Telefon št. 313.
Vdeleženec „Ljubljanskega vzorčnega velesejma“.

Paviljon E, oddelek št. 52.

ORLEKE!**Seno in slamo**

za konje in rogato živino prešano nudi veletrgovina

ANTON BIRKMAJER, Maribor, Aleksandrova ulica št. 77.**Ivan Gajšek**papirna trgovina in knjigoveznica,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.

Ima vedno v zalogi vse vrste papirja, trgovske in poslovne knjige, pisarniške in šolske potrebščine.

: : Založništvo šolskih zvezkov lastnega izdelka. : :
Naročila po pošti z obratno pošto.**Obvestilo.**

Imam v zalogi vse šolske potrebščine, kroje, telovadne obleke, čevlje, ovratnike, gumbe za žlane in žilnice.

Ceniki na razpolago!

PETER CAPUDER

Zdravo! Dobavitelj J. S. S.

Večja množina odpadkov

od belega papirja

se prodaja.

Porablivo zelo za mesarje, delikatese itd.

Natančneje v upravi lista.

Slov. gradbena družba z o. z. Ljubljana**Tehnična pisarna v tovarni Kersič.**

Izvršuje: vse vrste visokih in globokih stavb, betonske in železobetonske gradbe, vodne gradbe, električne centrale, izkoriščanje vodnih sil, moderne industrijske gradbe, mostne gradbe. — Posebnosti našega proizvoda: Leseni polnostenski nosilci za strehe z velikimi zaponi, lesena in kombinovana skladišča, tvorniško izdelovanje zložitljivih stanovanjskih hišic. — Kolarski oddelek: Izvršuje vse vrste luksuznih in tovarnih vozov, karoserij, samokolnic itd.

Tovarna

Telefon št. 260.

čevljev

Peter Kozina & Co.

Glavna pisarna in zaloga na debelo in na drobno, Ljubljana, Breg 20.

Izdeluje čevlje za gospode, dame, dečke, deklice in otroke iz lak-, boks-, ševro- usnja in drugega materiala. — Najmodernejše oblike! — Najsolidnejši izdelki! — Konkurenčne cene! — Razstava: Paviljon.

Ob počitnicah

se naši šolarčki najlepše zabavajo z zabavno in poučno knjižico s slikami

MOJ ZVERINJAK

izvod 20 K

v Zvezni knjigarni
v Ljubljani, Marijin trg št. 8.**Šolski zvezki!****Lastna založba!**Nizke cene! Nizke cene!
Vse druge šolske potrebščine na drobno in debelo.**Paviljon 352/E.****URANUS - PAPIRNICA**

Ljubljana, Mestni trg 11.

Stavbno in umetno mizarstvo**A. ROJINA in KOMP.**Telefon 480
232**Ljubljana**Poštni čekovni
račun št. 11.638**STAVBNI ODDELEK**
SLOMŠKOVA ULICA 16**POHIŠTVENI ODDELEK**
KOLODVORSKA ULICA 8

izdeluje: okna, vrata, portale, obstenje, stropne itd. v vsaki množini od najenostavnejše do najfinejše izvedbe.

izdeluje: spalnice, jedilnice, lone, pisarn. in hotelske opreme itd. v vsakem slogu iz mehkega in vsakovrstnega trdega lesa.

Najmodernejše urejeno podjetje!

Ponudbe in načrti brezplačno.

IVAN ZAKOTNIK,

mestni tesarski mojster

Telefon 379 **LJUBLJANA** Dunajska c. 40

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezev in mlinov. Parna žaga. Tovarna furnirja.

Čehoslovaški paviljon št. 414.

Liquor L. V. Griotte in Sagivir

od firme Louis Vautoch (Nymburk, Čehoslovenska)

je najfinejši liker.**Indus - trija usnja in usnjatih izdelkov d. d.**
preje**KAROL POLLAK, LJUBLJANA**

razstavlja svoje izdelke v skupnem oddelku za usnjarsko industrijo na prvem mestu levo.

I. Buzzolini, delikatesna trgovina, zajtrkovalnica,
Ljubljana, Lingarjeva ulica 1

ima vedno v zalogi sardine, salame, trapistovski tiboiter in pol emendolski sir, šunko, čaj, kakao, čokolado, likerjev ter vina v steklenicah.

Rezervirano za trdiko
„Promet“.**Kreditni zavod za trgovino in industrijo****LJUBLJANA** Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju.**LJUBLJANA**

Brzjavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits i. t. d.